

Nr 98.

Av fru **Sjöström-Bengtsson**, angående visst tillägg till 1 § lagen om barn i äktenskap.

Lagen om barn i äktenskap av den 11 juni 1920 stadgar i § 1, att barn i äktenskap erhåller faderns släktnamn.

Enligt bestämmelserna i § 1 i lag av den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap får

- 1) ogift kvinnas barn moderns släktnamn,
- 2) frånskild kvinnas barn utom äktenskap det släktnamn modern burit såsom ogift,
- 3) gift kvinnas barn, som av domstol förklarats sakna äktenskaplig börd, det släktnamn modern burit såsom ogift,
- 4) änkas barn utom äktenskap det släktnamn modern förvärvat genom äktenskapet.

Under vissa förhållanden kan det utomäktenskapliga barnets släktnamn ändras. I § 1 andra stycket i lag om barn utom äktenskap finnes stadgat, att barnets fader, så ock där modern är gift hennes make, må giva barnet sitt släktnamn. Till sådan ändring av namn erfordras samtycke av den, som har vårdnaden om barnet, där detta är under 21 år, och av barnet självt, om det fyllt 18 år. Enligt § 1 i kungl. förordningen den 5 december 1901 angående antagande av släktnamn må anteckning i kyrkobok därom att någon antagit nytt släktnamn ske endast:

- 1) då Konungen för särskilt fall förordnat om det nya namnets antagande,
- 2) då enligt lagen om barn utom äktenskap sådant barn antagit sin faders eller styvfaders släktnamn,
- 3) då någon, som saknar släktnamn, såsom sådant namn antagit sin faders, farfaders, morfaders eller i almanackans namnlängd intaget manligt förnamn med tillägg av "son" eller dylikt, som utmärker härkomst, eller ock gårdsnamn, varmed han efter ortens sed allmänneligen benämnes,
- 4) då enligt nya giftermålsbalken hustrun anmält sig bära sitt eget och mannens släktnamn i förening eller frånskild hustru återtagit det namn hon hade såsom ogift eller

5) då särskilt godkännande av det nya namnet blivit efter vad i denna förordning sägs meddelat.

Av ovanstående redogörelse framgår, att därest moder till barn utom äktenskap ingår äktenskap med annan man än barnets fader, kunna makarna efter gemensam överenskommelse bestämma, att barnet skall bära styvfaderns namn, och låta anteckna detta i kyrkboken. Denna möjlighet föreligger icke beträffande barn i äktenskap, där modern efter äktenskapskillnad ingått nytt äktenskap

med annan man. Någon möjlighet för ett skilsmässobarn att erhålla sin styvfaders släktnamn föreligger alltså icke annat än genom Kungl. Maj:ts tillstånd. I stället för att söka dylikt tillstånd adopterar ofta styvfadern sin hustrus barn i ett tidigare äktenskap för att därigenom giva barnet rätt att bära hans släktnamn.

En dylik adoption torde i de flesta fall vara den bästa lösningen, men enbart namnfrågan kan dock ej vara tillräckligt skäl för ett förfarande, som medför bland annat ekonomiska konsekvenser, vilka ej sällan bliva till skada för barnet. Modern frånhänder sig nämligen därigenom möjligheten att utfå av rätten utdömt underhållsbidrag för barnet.

Adoptioner av ifrågavarande slag komma ofta till stånd, när barnet inträder i skolåldern. Dessförinnan har barnet av utomstående kallats vid styvfaderns släktnamn, och självt har kanske barnet ej varit medvetet om att styvfadern ej är dess fader. Har adoption ej verkställts, måste barnet vid inträde i skolan kallas vid annat namn än det tidigare vetat om, då anmälan ju måste ske under dess faktiska släktnamn. Ett sådant förfarande kan mången gång för barnet medföra konflikter, vilka kunna inverka på dess psykiska hälsotillstånd.

Ovan angivna skäl synas mig tala för att samma rätt att erhålla styvfaders släktnamn, som nu finns för utomäktenskapliga barn, även borde tillkomma skilsmässobarn.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer jag,

att riksdagen måtte besluta att till § 1 lagen den 11 juni 1920 om barn i äktenskap fogas ett stadgande av samma lydelse som det, vilket återfinnes i § 1 andra stycket lagen den 14 juni 1917 om barn utom äktenskap.

Stockholm den 20 januari 1944.

Anna Sjöström-Bengtsson.